

ابجهر المضید فی شرح منطق التجرید

متن از: خواجه نصیرالدین محمد طوسی

شرح از: جمال الدین حسن بن یوسف حلّی (علامه حلّی)

www.ketab.ir
مترجم: محمد جعفر حسینی

سرشناسه	: علامه حلی، حسن بن یوسف، ۶۴۸ - ۷۲۶ ق.
عنوان قراردادی	: تجرید المنطق، فارسی - عربی، شرح
عنوان و نام پدیدآور	: الجوهر النضید فی شرح منطق التجرید / متن از نصیرالدین محمد طوسی؛ شرح از جمال الدین حسن بن یوسف حلی (علامه حلی)؛ مترجم محمدجعفر اسدی؛ ویراستار علمی بیوک ملایی؛ ویراستار ادبی علی محمدبیانی.
مشخصات نشر	: زنجان: نیکان کتاب، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۶۵۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۶-۶۴۰-۱ / ۱۶۰۰ / ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: فارسی-عربی.
یادداشت	: کتاب حاضر ترجمه و شرح "تجرید المنطق" خواجه نصیرالدین طوسی است.
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	: نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ ق. تجرید المنطق -- نقد و تفسیر
موضوع	: منطق -- متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	: Logic, Ancient -- Early works to ۲۰th century
شناسه افزوده	: اسدی، محمدجعفر، ۱۳۱۹ - ، مترجم
شناسه افزوده	: ملایی، بیوک، ۱۳۴۱ - ، ویراستار
شناسه افزوده	: محمدبیانی، علی، ۱۳۵۰ - ، ویراستار
شناسه افزوده	: نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ ق. تجرید المنطق، شرح
رده بندی کنگره	: ۲۵۰
رده بندی دیویی	: ۱۶۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۴۰۹۳۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

www.ketab.ir

الجوهر النضید فی شرح التجرید

متن از: خواجه نصیرالدین محمد طوسی

شرح از: جمال الدین حسن بن یوسف حلی (علامه حلی)

مترجم: محمد جعفر اسدی

ویراستار علمی: دکتر بیوک ملایی

ویراستار ادبی: علی محمدبیانی

امور فنی: نیکان کتاب / لیتوگرافی، چاپ و صحافی: ولیعصر

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۰ / طراحی جلد: آتیه سگال

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه / قیمت: ۱۶۰/۰۰۰ تومان / شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۶-۶۴۰-۱

دفتر نشر:

زنجان: پاساژ سبزه میدان، طبقه اول، پلاک ۲۳، / تلفکس: ۰۲۴-۳۳۳۳۵۵۴۱-۲ / ۰۹۱۲۲۴۲۵۵۹۴

Email: Nikanketab@yahoo.com

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۱
مقدمه.....	ج
فصل اول / مقدمه‌ای بر علم منطق.....	۱۳
فصل دوم / در مقولات.....	۵۱
فصل سوم / در قضایا.....	۸۱
فصل چهارم / در قیاس.....	۲۱۳
فصل پنجم / در برهان.....	۳۹۹
فصل ششم / در جدل.....	۴۸۷
فصل هفتم / در مغالطه.....	۵۶۱
فصل هشتم / در خطابه.....	۵۸۱
فصل نهم / در شعر.....	۶۳۷

پیش‌گفتار:

«الجوهر النضید» یکی از مهم‌ترین شروحی است که در قرن هشتم، بر «منطق التجرید» خواجه نصیرالدین طوسی (ف. ۶۷۱ ق) نوشته شده و نسخه‌های خطی متعددی از آن موجود است. مؤلف نامدار و پرکار این شرح، جمال‌الدین جعفر بن حسن بن یوسف ابن مطهر حلی معروف به «علامة حلی» مکنی به ابومنصور، شاگرد و خواهرزاده محقق حلی و نیز شاگرد خواجه نصیر است. علامه حلی در سال ۶۴۸ ه.ق. در شهر حله چشم به جهان گشود و پس از ۷۸ سال عمر پربار و پرکار به سال ۷۲۶ ه.ق. در زادگاه خویش درگذشت.

از آثار دیگر او (که شماره آنها را از ۵۷ تا ۲۰۰ جلد و گاهی بیشتر ذکر کرده‌اند) کتاب‌های «شرائع الاسلام»، «المختصر المنافع»، «مسالك» (در اصول دین)، «مکتب‌النهايه» (شرح نهايه شیخ طوسی)، «معارج» (در اصول فقه)، «تنبيه» (در

منطق) «کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد»، «منهاج الکرامه» (در علم کلام) و «باب حادی عشر» را باید نام برد.

مترجم با اعتماد به پیشینه فکری مخاطبان و خوانندگان محترم، خود را از شرح مفصل کتاب، بی‌نیاز دیده و توضیحات لازم را در لا به لای ترجمه، در میان قلاب [ ] قرار داده است به نحوی که با حذف مطالب داخل قلاب، ترجمه اصلی کتاب، به دست می‌آید. در مواردی نیز مترجم - با بضاعت بسیار اندک خویش - تلاش کرده یارهای از ابهامات را که ممکن است به علت ایجاز مطالب کتاب، برای دانشجویان فلسفه و منطق به وجود آید، در پاورقی‌ها برطرف نماید؛ این توضیحات در پاورقی کتاب با نشانه «د» مشخص شده‌اند. ضمناً عنوان‌هایی که در آغاز هر بخش متن عربی در داخل پرانتز آورده شده‌اند، از مصنف طوسی نیستند.

ترتیب کار در این ترجمه چنین بوده است که ابتدا عین عبارت‌های عربی متن تجرید که از خواجه نصیرالدین طوسی است (به روایت شارح) نقل و به فارسی ترجمه شد، سپس شرح آن که از علامه حلی است، بدون درج متن عربی به فارسی برگردانیده شد. نگارنده نیز همچون مؤلف «جوهر النضید» امیدوار است که این کوشش، بی‌ثمر نباشد و ترجمه حاضر برای علاقه‌مندان منطق سودمند افتد.

محمد جعفر اسدی